

KULTUR ARKTEKTUR

Bjarne Melgaard snakker om prosessen med å utforme skulpturen som han også vil bo i.
FOTO: ROLF ØHMAN

Bjarne Melgaard og Snøhetta viser nå frem den siste versjonen av «A house to die in».

- «Dødshuset» trenger ikke stå på Ekely

CAROLINE ENGE

- Man kan dø hvor som helst, det kan man jo aldri forutse, sier samtidskunstner Bjarne Melgaard.

«A house to die in» er kanskje ikke ment helt bokstavelig, men Melgaard er tydelig på at han vil bruke skulpturen som sitt hjem og atelier dersom den en dag blir ferdig. Det store bygget har skapt forargelse blant naboene på Ekely

lengre før planene er ferdige. Nå sier kunstneren at det ikke er så viktig om huset plasseres midt i Edvard Munchs landskap.

Kosedyr som inngangsparti
Prosjektet er allerede vist frem i

London og Innsbruck. Nå er tegningene og modellene tilbake på Tjuvholmen i Oslo, for å gi innblikk i prosessen med å lage kunstverket.

- Det har vært kjempespennende. Vi har hatt en kreativ prosess i veldig nært samarbeid med Snøhetta, og det har vært utrolig interessant å se hvordan noe kan gå fra en enkel tegning til en arkitektonisk modell, sier Melgaard.

Hans fargerike tegninger har fått 3D-form med arkitektens hjelp. Det er kanskje lettest å kjenne igjen de enorme «kosedyr» som skal utgjøre sokkelen og inngangspartiet til huset.

Veggene skal kles med forkullet eik inspirert av japansk byggeskikk. Huset får en grunnflate på om lag 300 kvadratmeter og skal blant annet romme både et underjordisk rom, atelier og spa.

Tilpasset etter innspillene

«Dødshuset» har møtt stor motstand, både fra naboene i området og andre som er bekymret for inngrep i landskapet.

- Det er gjort ganske store justeringer for i best mulig grad å tilpasse prosjektet til de innspillene som har kommet. Vi har blant annet fjernet et tårn og plasseringen

Slik tenker Snøhetta og Bjarne Melgaard seg «A house to die in» med lys i vinduene en vinterdag. FOTO: MIR OG SNØHETTA

er endret så den ikke er innenfor det fredede området, sier Olav Selvaag.

Sammen med broren Frederik eier Selvaag både en stor kunstsamling og eiendomsutviklingselskaper.

I den nåværende planen er huset omtrent 10 meter høyt og vil ifølge Selvaag ikke synes fra Munchs atelier.

Det er Riksantikvaren som har siste ord i saken. Byantikvaren har allerede godkjent det første forslaget og opplyser til Aftenposten at de vil sende saken til Riksantikvaren for endelig behandling i løpet av neste uke.

- Ikke om å gjøre med Ekely

Mange av klagen har kommet fra naboene i kunstnerkolonien på Ekely.

Kunstneren selv er ikke så bekymret for forholdet til sine eventuelle naboer, til tross for at han i fjor gikk ut og kalte dem «en gjeng med tapere».

- Litt humor må man ha, alt er ikke ment så alvorlig. Jeg er også like mye en taper. Men jeg synes det er litt merkelig at billedkunstnere er så imot et kunstverk som skal bygges. Tomten blir jo tilgjengelig for alle, selv

om huset er der, sier Melgaard.

Akkurat valget av tomt er heller ikke så viktig, ifølge Melgaard.

- Det var en tomt som var ledig og mulig å ha det prosjektet på. Det er ikke sånn at det er om å gjøre å ha det på Ekely, sier han.

På spørsmål om det er aktuelt å flytte prosjektet dersom det ikke godkjennes, er svaret et kontant «ja».

Ifølge Olav Selvaag var det de som foreslo tomten på Ekely for prosjektet. Han mener det viktigste er å realisere prosjektet, men at planene slik de er nå er tilpasset denne tomten spesielt.

Prislappen på huset anslår han til «noen titalls millioner kroner», men det er ikke bestemt hvem som skal eie kunsten til slutt.

- Foreløpig er tomten vår, og vi har finansiert arbeidet så langt og denne utstillingen. Hvordan vi gjør det når huset eventuelt bygges må vi avklare i neste fase, sier Selvaag.

- Presser grensene

Arkitektene er også fornøyde med den store oppmerksomheten prosjektet har fått.

- Jeg ville egentlig blitt litt skuf-

fet dersom det ikke kom noen reaksjoner. Det verste man kan gjøre med noe som presser grensene, er å ikke diskutere det. Det kan jo hende vi tar feil også, selv om vi ikke tror det nå, sier arkitekt og partner i Snøhetta, Kjetil Trædal Thorsen.

Fantastisk samarbeid

Han beskriver prosessen som et fantastisk samarbeid.

- Bjarne oppfattes gjerne i det offentlige rom som veldig kontroversiell. Vi har i samarbeidet ikke opplevd ham som kontroversiell i det hele tatt, men ekstremt åpen, varm og inviterende, sier Thorsen.

Fortsatt er det bare husets eksteriør som er utstilt i modellene.

- Det er mange detaljer som gjenstår. Noen faste punkter må det være i en bolig, for eksempel vann og avløp. Men ellers er huset ganske flytende når det gjelder funksjoner. Det vil ikke bli en klassisk inndeling med stue, soverom, kjøkken, men heller ulike soner hvor noen er høyt under taket, mens andre er så lave at man ikke kan stå oppreist, forklarer han.

caroline.enge@aftenposten.no

Fakta

A house to die in

- ▶ Samarbeidsprosjekt mellom samtidskunstner Bjarne Melgaard, arkitektfirmaet Snøhetta og Selvaag art collection.
- ▶ «Dødshuset» skal være Bjarne Melgaards bolig og atelier.
- ▶ Huset er planlagt bygget ved det som var Edvard Munchs atelier på Ekely.
- ▶ Prosjektet startet i 2011. Den nåværende planen er sendt tilbake til Byantikvaren, som igjen sender den til Riksantikvaren for endelig godkjenning.
- ▶ Utstillingen på Tjuvholmen varer fra 2.-25. februar og viser prosessen i form av tegninger, e-poster og figurer frem mot modellen av huset slik det nå planlegges.

#METOO

KHiO har suspendert en lærer etter varslings-sakene

INGER LISE HAMMERSTRØM

Det kommer fortsatt inn varsler om seksuell trakassering ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Det kommer fortsatt inn historier knyttet til varslene om seksuell trakassering fra lærere ved KHiO, ifølge rektor Jørn Mortensen. Det er snakk om to lærere. Ingen av dem underviser for tiden ved skolen, og nå er en av dem nå suspendert.

- Det har å gjøre med omfanget og alvorligheten i saken, sier Jørn Mortensen.

Han sitter i en gruppe sammen med Geir Haugstveit fra Oslo Met, og advokat Anne Marie Due.

Advokat Due jobber nå med en sammenstilling av historiene for de to lærerne som er anklaget, for blant annet å sikre varslernes anonymitet.

Kommer fortsatt inn varsler

I tillegg til å vurdere konsekvensen for de to som er anklaget, går nå skolens håndtering av varslings sakene etter i sømmene.

- Denne vurderingen skal gjøres av advokat Due og HR-direktør Haugstveit. Dette omfatter blant annet om varslings sakene er blitt håndtert på en adekvat måte fra skolens side.

- Kommer det fortsatt inn varsler?

- Etter at vi fikk oversendt varselet, har det kommet inn flere historier som er knyttet til de to varslene.

- Hva vil det si?

- Det er varsler på to personer, det regnes som to varslings saker, og de inneholder flere historier, sier Mortensen.

Læreren ble suspendert i forrige uke.

17 varsler siden 2008

Like før jul hasteinnkalte Kunnskapsdepartementet (KD) til et møte med KHiO. Bakgrunnen var flere varsler om seksuell trakassering fra ansatte ved skolen. KD vurderer varslerne de hadde fått som så alvorlige at de ba KHiO om å vurdere politianmeldelse av saken.

Det har siden da kommet flere varsler om KHiO om flere lærere, og i skolens svar til departementet kom de med en uforbeholden unnskyldning til varslerne.

Ifølge Forskerforum som har bedt om innsyn i alle varslings sakene ved KHiO siden 2008, har det siden da vært 17 varsler om ansatte ved Kunsthøgskolen.

Fagbladet har snakket med direktør ved KHiO, Annemarie Bechmann Hansen, som sier seks av varslene omhandler seksuell trakassering.